

Tárgyak:	Ámos Imre: Munkaszolgálat
Intézmény:	Herman Ottó Múzeum, Miskolc Görgey u. 28. 3529 Miskolc +36 46 560 170
Gyűjtemények:	Kövesi Gyűjtemény
Leltári szám:	HOM_KGY_KI_2016.18.

Leírás

A második világháború idején a katonai szolgálatból kizárt zsidó férfiaknak munkaszolgálatot kellett teljesíteniük. Ámos 1940 és 1943 között három alkalommal vonult be munkaszolgálatra: három-három hónapra magyar területen, azt követően pedig tizennégy hónapra Ukrajnába került, a keleti frontra, ahol különösen ádáz és kíméletlen harcok dúltak. Bár a Balatonligán végzett első munkaszolgálat – 1940 őszén – már kemény fizikai és lelki megpróbáltatásokkal járt, Ámosnak ekkor még viszonylag több lehetősége adódott arra, hogy a kényszermunka rövid pihenői során is alkotson, képi jegyzetekben rögzítve benyomásait. A Balaton mellett tájakvarelleket készített, valószínű azonban, hogy ebből az időszakból származik az itt látható rajzi emlék is. A talicskát cipelő, kabátba és sapkába burkolózó arctalan férfialakban a festő bizonyára önmagát jeleníti meg, de éppúgy lehetne valaki más is a sorstársak közül. Szinte pillanatszerű életkép a lecsupasztított falusi környezetből, a lényeges háttér azonban elemeli a rideg köznapi valóságtól, két szimbolikus jellegű motívummal bensőségesebb színezetűvé teszi. A hegyeszerű kazalhoz támasztott létra a festő képi világában a föld és az ég, az anyagi és a szellemi szférák közötti átmenet, a felfelé irányuló törekvés jele, amit ezúttal egy fa is nyomatékosít, melynek leveles ágai a zordabb idő ellenére mintha a sarjadó élet keltette reményt sugallnák. Az erőteljes fekete és kék kontúrozás dinamikája kiemeli a melegebb színelületek hatását. A létrán egy különös, önálló hullámvonal kígyózik át, mely éppúgy lehet szeszélyes alkotói gesztus, mint baljós előérzet nyoma.

Alapadatok

Anyag/ Technika:

Papír / Vegyes technika

Méretetek:

22,2 x 31,3 cm

Események

Gyűjtés

mikor

	ki	Kövesi István (1911-1981)
	hol	Budapest
Festmény készítése	mikor	1941
	ki	Ámos Imre (1907-1944)
	hol	

Kulcsszavak

- festmény
- második világháború
- szürrealizmus

Szakirodalom

- Haulisch Lenke (1977): *A szentendrei festészet*. Akadémiai Kiadó, Budapest
- Kolozsváry Marianna (szerk.), Kőbányai János (tanulmány) (2013): *Ámos Imre. A háború örvényében 1937-1944. Kiállítási katalógus*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest
- Kopin Katalin (2015): *Ámos Imre*. Kossuth Kiadó, Magyar Nemzeti Galéria, Budapest
- Molnos Péter (2013): *A titkos gyűjtemény*. Kieselbach Galéria, Budapest
- Petényi Katalin (1982): *Ámos Imre*. Corvina Kiadó, Budapest